

1417

Cantéssiu (ImS 5)

(ALDC, IX, 2014. *Cantéssiu* [ImS 5])

La persona 5 de l'imperfet de subjuntiu de *cantar* deriva del llat. vg. CANTÁSSETIS (< cl. CANTAVISSETIS), que en cat. ant. va donar *cantàssets* (del qual *cantàsset* 100, *cantàtsets* 94 i *cantasses* 87 podrien ser un record), modificat en *cantàsseu* per vocalització del fonema final (com *pau* < *pats* < PACE), forma pròpia de l'eiv. i del mall., on, juntament amb el men., alterna amb *cantàssiu* (per al canvi *e* > *i*, veg. més avall). Aquesta desinència -àsseu (*cantàsseu*) es va canviar en -ésseu (*cantésseu*) per atracció dels verbs de la classe II (*venésseu*, *batésseu*), forma pròpia de bona part del cat. nord-occ. i tort., alterada en *cantéssou* en parlars del nord-occ. (var. *cantesso* 89), per analogia amb *cantàvom*, *cantàvou* (cf. mapes 1397 i 1398), i en *cantess[u]* en ross. i parlars esparsos del cat. central, per monoftongació del diftong -[əw]. *Cantéssiu*, com *cantessis*, *cantéssim*, *cantessin*, del cat. or.,

deu la *i* a una atracció del present de subjuntiu (*canti*, *cantis*, etc.) com ha passat amb *cantàssiu*. El val. s'ha separat d'aquest model amb la forma *cantàreu*.

Aquesta informació s'ha de completar amb el mapa i comentari del mapa 1413.

Són formes normatives *cantéssiu* (model *portéssiu*), des del DOrt, 1917, i *cantésseu*, *cantàsseu* (model *portésseu*, *portàsseu*), des de Fabra, 1918 (pàg. 70); la GIEC (pàg. 276), a més d'acollir *cantéssiu*, hi afegeix *cantàreu* i *cantàssiu* i considera *cantésseu* com a "Altres variants" (val. i nord-occ.); la PEOLC Morfologia (pàg. 27-28) considera *cantéssiu*/*cantésseu*, d'àmbit general, mentre que

inclou *cantàreu* i *cantàssiu*/*cantàsseu* en l'àmbit restringit del val. i bal. respectivament, i qualifica *cantàsseu* forma pròpia de registres molt formals en els parlars valencians.

Petit Atlas Lingüístic del Domini Català © PALDC

